

DRIE EN DERTIGSTE HOOFDSTUK.

De arme Aleida.

't Was een akelig, somber gebouw, waar de zinneloozen hun leven treurig voortsleepten. Het stond op eene eenzame plaats, welke vele burgers schuwden, als vreesden ze, dat er daar gevaren hen bedreigden.

Op 't einde van denzelfden namiddag, toen we Breydel's en Flip's gesprek affuisterden, bood zich een geneesheer bij den poortier van het zinneloozengesticht aan. De heelmeeester was deftig gekleed en trok een geleerd gezicht.

— Wat verlangt ge ? vroeg de portier.

— Zult ge 't wagen een geneesheer den toegang tot dit gebouw te weigeren ? schoot de ander uit.

— O neen, zeker niet, maar ik vroeg u slechts, wien gij bezoeken wilt, hernam de portier op nederbuigenden toon.

— Aha, dat verandert ! En wie ik moet zien ? De dochter van Fierens, den beenhouwer.

— Die dezen morgen hier binnengebracht werd. Volg mij, heer ! Ze zit in eene cel aan 't einde der gang.

— Ga maar vooruit ! De gekken maken veel lawijt van avond.

— Er zijn er veel, heer, en zeer gevaarlijke, die gedurig moeten gekastijd worden.

Inderdaad, men hoorde in dit akelig gebouw getier, geschreeuw, snij-dende noodkreten, vreeselijke verwenschingen, geklaag, gejammer.

— Hier zit Walter, de zot, die zijne vrouw met een mes gestoken heeft. Hij wordt nu met eene zweep geslagen, anders wil hij niet slapen. Hoor hem eens kermen ! Hij ligt aan een zwaren keten, want hij zou ons vermoorden ; die kerel heeft macht voor vijf.

— Haast u, ga voort! drong de doctor aan. Wijs mij de cel van het meisje.

— Och, wij zijn er aan gewoon, vervolgde de poortier. In dit hok hoort ge zingen. Daar verblijft Peter, die vroeger een rijke koopman was. Doch schrikkelijke verliezen beroofden hem van 't verstand. Moest ge hem zien, ge zoudt er van schrikken. Zijne haren hangen tot op zijn rug en zijn baard komt schier tot aan zijne knieën. Zijne nagelen gelijken wel klauwen. Gewasschen is hij niet sedert maanden. Vroeger was hij ook kwaad. Maar de geesel heeft hem getemd. Nu zingt hij altijd. De man zal niet lang meer leven. En hier, heer, zit de dochter van Fierens.

— Ha! Ik moet haar onderzoeken. Ze heeft een voornaam edelman gehoord.

— Dat vertelde men mij. Ze wist zeker niet wat ze zegde.

— 't Is hetgeen we juist weten moeten. Misschien houdt ze zich krankzinnig. Blijkt dit, dan zal men ze anders straffen; ge weet, dat de heeren der stad er tegenwoordig niet mee lachen, als de adel beleedigd wordt. De schepenen hebben mij daartoe hier gezonden. Laat mij een oogenblikje met haar alleen, ik zal rap weten wat er eigenlijk van is!

— Goed, heer, zeer goed! Ik begrijp alles. Ik beid in de gang en zal de deur niet in 't slot doen.

— Neen, natuurlijk niet!

— O, ge moet anders niet benauwd van haar zijn.

— Is ze gebonden?

— Neen, 't was niet noodig; ze gedraagt zich opperbest.

De heelmeester trad in de cel. In den versten hoek lag de ongelukkige poortersdochter op een hoop stroo. Hare verblijfplaats scheen nog akeliger dan een kerkerhol.

De gestalte richtte zich.

Ah, sla mij niet, ik zal braaf zijn, en niet meer jammeren! kreet het meisje verschrikt. Ge zult me niet meer hooren!

— Hebben ze u dan mishandeld?

— Met een stok geslagen, omdat ik luid weende... maar ik zwijg nu... ik zal stil wezen; sla mij niet, 'k smeeek het u.

— Jonkvrouw Aleida... fluisterde de geneesheer. Jonkvrouw, ik ben uw vriend, ge kent me toch wel.

— Ach, sla mij niet... neen, neen... ik zal niet roepen, maar mij rustig houden, kermde de arme maagd, zich angstig tegen den muur klemmende.

— Jonkvrouw Aleida... ik ben het... Flip... Arnold's vriend.

De gevangene zweeg nu en scheen te luisteren.

— Ik ben Flip... ik kom u verlossen... ge zult uwe moeder en uw vader terugzien, maar spreek niet, wees stil...

— Flip, Flip... murmelde het meisje.. ? Is het waar... ? Heilige Anna ! is het dan toch waar... En zult ge mij meenemen... ? laat mij niet hier... ik sterf in dit huis van vrees en afkeer.. !

— Ja, ge moogt mee, maar ge moet doodstil zijn. Vertrouw op Flip, uw vriend ! Straks zijt ge bij uwe ouders terug...

— Ik zal rustig wezen.

Breydel's knecht, want hij was de vermeende geneesheer, ging naar de deur en riep den portier.

— Bezie het meisje eens van dichtbij ! zei hij. Zijn dat oogen van een krankzinnige ?

De niets vermoedende man boog zich voorover.

Aleida begon weer te kermen.

Maar eensklaps greep Flip den kerel bij den nek, stak hem een prop in den mond en wierp hem ten gronde, waarna hij zijn verbluft slachtoffer stevig bond.

Onder het doctorskleed hadden niet alleen een prop en eene koord gezeten, maar nu kwam ook een zwarte mantel te voorschijn. De jongeling wierp het kleedingstuk het meisje over de schouders en fluisterde haar toe :

— Neem mijne hand, we zullen onmiddellijk buiten zijn.

De sidderende Aleida liet zich meevoeren als een kind. 't Gebouw weerklonk nog van 't getier der andere opgesloten. Flip geraakte ongemerkt door de gang, schoof de zware grendels van de poort en een oogenblik later was hij met zijne beschermlinge buiten 't gruwzaam gesticht.

Het tweetal volgde snel eenige straten. De duisternis was inmiddels gevallen. Op den hoek van een pleintje stond eene koets. Flip duwde de maagd in 't rijtuig... Aleida viel snikkend in de armen van hare juichende moeder.

Breydel's trouwe knecht had op zich genomen Arnold's verloofde te bevrijden. De edele jongeling voerde dus zijn stoutmoedig plan uit. Nu dreef hij de paarden Dammewaarts, waar vrouw Breydel nog steeds woonde. Daar zou Aleida veilig wezen.

* * *

Lezer, we hadden de gelegenheid u een blik te doen slaan in een middeleeuwsch zinneloozengesticht. In die duistere tijden werden de krankzinnigen gebonden, geslagen, gegeeseld... Immers men beschouwde hen erger dan dolle beesten. Velen meenden, dat krankzinnigen vanwege hunne boos-

heid in de macht des duivels geraakt waren. Anderen hielden er nog dwazer meeningen op na. Maar schier allen waren het er over eens, dat de ongelukkige wezens, die van hun verstand beroofd werden, geen medelijden verdienden en men ze gerust mishandelen mocht. Zinneloozen, die op straat rondliepen, dienden den burgers tot speelbal; ja, 't gebeurde dat ze door 't volk gewond, zelfs gedood werden, zonder dat de daders straf kregen.

Lezer, vergelijk daarbij de tegenwoordige behandeling dier beklagenswaardige wezens en ge zult met ons bekennen, dat we ook hierin niet van den goeden ouden tijd mogen spreken.

A. HANS

GROENINGHE

PENTEEKENINGEN VAN EMIEL WALRAVENS

TWEEDE DRUK

*« Gij zult uw vaderland beminnen,
en zijn taal en zijn roem, »*

(H. CONSCIENCE.)

L. OPDEBEEK, -- UITGEVER -- ANTWERPEN